

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԳՄՍ <<ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ
ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻԶՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Ուժադրության կենտրոնացումը, որպես կրթական կարիք
դերային խաղի միջոցով

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐ՝ <<ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ >> ՊՈԱԿ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Հասմիկ Բեյբուրյան

ՈՒՍՈՒՑԻԶ՝ Արմինե Ոսկանյան

ԴՊՐՈՑ՝ <<Լիճքի շիՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ>> ՊՈԱԿ Մարտունի-
2023

Բովանդակություն

Ներածություն.....	3-5
Գրական ակնարկ.....	6-8
Փորձարարական հետազոտություն.....	9
Փորձարարական դաս 1.....	10-12
Փորձարարական դաս 2.....	13-15
Եզրակացություն.....	16
Օգտագործվող գրականության ցանկ.....	17
Դասի պլան 1.....	18-20
Դասի պլան 2.....	21-23

Ներածություն

Ուշադրությունն այն դուռն է, որի միջով ամեն ինչ ընթանում

էարտաճին աշխարհից դեպի մարդու

հոգի»:

Կ.Դ. Ուշինսկ

Տարրական դպրոցում դասավանդելիս խնդիրները բազմակի են և ամեն անգամ առնչվում են նոր խնդիրների: Կրտսեր դպրոցական տարիքում երեխաներին բնորոշ են առանձնահատկություններ, որոնք հանդիսանում են նախադպրոցական տարիքի օրգանական շարունակությունը: Կրթական գործունեությունը պահանջում է բարձրագույն հոգեկան գործառույթների՝ մտածողության, ուշադրության, հիշողության, երևակայության ինֆորմերական զարգացում:

Երեխան սկսում է տիրապետել հատուկ գործողությունների, որոնք հնարավորություն են ընձեռում կենտրոնանալ կրթական գործընթացի վրա, հիշողության մեջ պահպանել տեսածը կամ լսածը, պատկերացնել որևէ բան, ինչը նախկինում չի տեսել: Եթե նախադպրոցական տարիքում խաղային գործունեությունն էր պայմանավորում բարձրագույն հոգեկան գործընթացների զարգացումը, ապա կրտսեր դպրոցական տարիքում այդ դերը բաժին է ընկնում կրթական գործընթացին:

Այս տարիքում զարգանում է ուշադրությունը: Ուշադրությունը, արթունության ակտիվ վիճակ է, ընկալման ընտրողական ուղղվածություն, որը բնութագրվում է օրգանիզմի պատրաստակամությամբ՝ պատասխանելու ազդակին և արտահայտվում որոշակի օբյեկտի նկատմամբ հոգեկան գործունեության ուղղվածությամբ, որն անհատի համար ունի հաստատուն կամ իրավիճակային նշանակություն:

Կախված անհատի գիտակցական ընտրությունից և կարգավորման առանձնահատկություններից՝ առանձնացվում են կամային, ոչ կամային և հետկամային ուշադրության տեսակներ:

Ոչ կամային ուշադրությունը բնածին գործընթաց է, իրականանում է օրգանիզմի վրա որոշակի ուժի գրգռիչ ազդեցության ժամանակ և մարդուց հատուկ ջանքեր չի պահանջում:

Հասարակական գործունեության ընթացքում մարդը կարողանում է կառավարել իր ուշադրությունը: Ուստի մարդու կամքին ենթարկվող ուշադրությունը կոչվում է կամային:

Դասի ընթացքում ուսուցիչը երեխայի ուշադրությունը հրավիրում է ուսումնական նյութի վրա, սևականորեն պահում է , տեղափոխում է աշխատանքի մի ձևից մյուսին: Նախադպրոցականի հետ համեմատած, կրտսեր դպրոցականներն ավելի ուշադիր են: Նրանք արդեն կարողանում են կենտրոնացնել իրենց ուշադրությունը ոչ այնքան հտաճիքի գործունեության վրա, բայց նրանց մեջ այնուամենայնիվ գերակշռում է ոչ կամային ուշադրությունը: Նրանց համար արաճի տպավորություններն ուժեղ , շեղող գործ

ոններ են: Նրանց դժվար է կենտրոնանալ անհասկանալի , բարդ նյութի վրա: Ուշադրությունն աչքի է ընկնում ոչ մեծ ծավալով: Կրտսեր դպրոցականը միևնույն աշխատանքի վրա կենտրոնացնում է իր ուշադրությունը 10-20ր:

Բայց եթե երեխան չի կարողանում կենտրոնանալ, դա չի նշանակում, որ նա ինչ-որ բան է խանգարում: Հաշվի առնելով սովորողների, հատկապես փոքր տարիքի, համեմատաբար արագ հոգնածությունը, ուժադրությունը շեղող գործոնները մանկավարժները խորհուրդ են տալիս փոխել աշխատանքի մոտեցումը և կիրառել մեթոդների բազմազանություն: Հարկավոր է երեխաների մեջ արթնացնել հետաքրքրություն և այդ կերպ նպաստել մանկավարժական խնդիրների լուծմանը: Մանկավարժության և հոգեբանության տեսաբանները գտնում են, որ երեխայի հոգեբանությունը, անհատականությունը առաջին հերթին ցայտուն և անմնացորդ արտահայտվում են խաղի մեջ: Խաղով է երեխան ֆանաչում երևույթի շատ կողմեր, որոնք ի հայտ են գալիս միայն խաղային իրավիճակում:

Որպեսզի կարողանան սովորողներին ներգրավել դասի մեջ, պետք է կիրառել հետաքրքրաշարժ ու ուժադրությունը գարգացնող խաղեր, : Տրամաբանական և հետաքրքրաշարժ խաղերը հետաքրքրում են երեխաներին:

Կենտրոնացման բացակայությունը, ցրվածությունը երեխաների շրջանում շատ տարածված խնդիր է:

Այդ իսկ պատճառով էլ որոշեցի ինձ համար որոշ բացահայտումներ անել և խնդիրը ուսումնասիրել խորքային:

Հետազոտության նպատակը դարձավ աշակերտների ուսման նկատմամբ հետաքրքրասիրության պակասի, ցրվածության, **ուշադրության** կենտրոնացման բացակայության, անտարբերության նախադրյալների բացահայտումը:

- Հետազոտության խնդիրները՝ n^o րն է
պատճառը, որ սովորողների մոտ ուսման նկատմամբ հետաքրքրասիրության պակաս է նկատվում
- բացահայտել աշակերտների ցրվածության, անուժադրության բուն պատճառները
  - բարձրացնել ուսման նկատմամբ հետաքրքրասիրությունը

Հետազոտական փուլերը

- փորձարարական հետազոտության իրականացում
- մեթոդիկաների նիւս ընտրություն
- ստացված արդյունքների գրաֆիկական վերլուծություն
- Հետազոտության արդյունքների ամփոփում

Գրական ակնարկ

Գիտակցության մեջ ոչինչ չկա, ինչը չլիներ նաև գաղափարներում : Սրանից էլ նկելով՝Ջ. Լոկը ապացուցել է, երեխայի հոգեկանը ձևավորվում է միայն կյանքի ընթացքում: Հանդես գալով Դեկարտի դեմ, ով իր հանաչողության տեսությունը հիմնավորել է մարդու մոտ բնածին գաղափարների առկայությամբ, Լոկն ապացուցել է այդ դրույթի սխալակաճությունը. «Եթե գաղափարները բնածին լինեին, նրանք հայտնի կլինեին և՛ մեծահասակին, և՛ երեխային: Այս պարագայում դժվար չէր լինի երեխայի մոտ մաթեմատիկայի, լեզվի, բարոյական նորմերի մասին գիտելիքների ձևավորումը: Բայց բոլոր դաստիարակները գիտեն, որ երեխաներին գրեթե-կարգալ սովորեցնելը դժվար է, ընդ որում, տարբեր երեխաներ նյութը յուրացնում են տարբեր արագությամբ»:(Ջ. Լոկ)

Կա նաև ընկալման մակերեսը, այնքան կենտրոնացված է ուշադրությունը: Այն ապահովում է ուսումնասիրվող օբյեկտների և երևույթների խորին ուսումնասիրում: Ուշադրության կենտրոնացումը կապված է կեղևում գրգռման դոմինանտ օջախի գործառնության առանձնահատկությունների հետ. կենտրոնացումը դոմինանտ օջախում գրգռման արդյունք է գլխուղեղի կեղևի մյուս շրջանների միաժամանակյա արգելակման դեպքում:

Ուշադրության չափազանց կենտրոնացումը (հիպերպրոզեկսիա) արտահայտվում է ցրվածությամբ, ինչ-որ բանով չափազանց տարվածությամբ, երբ չեն նկատվում այլ ազդակներ, ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին:(Ալեքսեյ Ուխտումսկի) Ուշադրության էությունը բանականության այս կամ այն օբյեկտի տիրապետումն է կամ մտքերի ուղղվածությունը, գիտակցության կենտրոնացումը և ֆոկուսավորումը: Այն պահանջում է այլ առարկաներից հեռացում մյուսների հետ առավել արդյունավետ փոխազդելու համար: Ստացվում է, որ ուշադրության առաջին գործառնությունը որոշակի տպավորությունների, մտքերի կամ առարկաների վրա ֆոկուսավորումն է և շեղումն այլ՝ սովյալ պահին ոչ պետական մտքերից, առարկաներից: Այսինքն՝ իմացական գործընթացը, որում ներառված է ուշադրությունը, բնորոշվում է ընտրողականությամբ, իսկ ուշադրությունը ընտրելու գործառնությունը: Ընտրությունն ունի երկու կողմ. դրական կողմն ընտրելն է այն, ինչն անհրաժեշտ է գործունեության նպատակին հասնելու համար, իսկ բացասական կողմը՝ այն ավելորդ հեռացնելն է, ինչը կարող է խանգարել անհրաժեշտի ընկալմանը :
(Ուիլյամ Ջեյմս)

Կրտսեր դպրոցում շատ են կարգում հեփիաթներ և բազմաթիվ աշխատանքներ կատարում դրանց շուրջ՝ վերլուծում են հեփիաթները, մասերի են բաժանում, բնութագրում, նկարագրում են հերոսներին, նոր սկիզբ և ավարտ են հորինում, հեփիաթների խառնաշփոթ են ստեղծում, խաղում են հեփիաթները դերերով:

Դերային խաղն ունի շատ առավելություններ:
Երբ սովորողը ներկայացնում է մի որևէ կերպար, ձերբագատվում է իրեն կազմակերպող մի շարք բարդություններից և ազատ ինքնադրսևորվում՝ խաղալով սովյալ կերպարը:

Դերային խաղը նպաստում է սովորողի՝ տարբեր իրավիճակներում ճիշտ կողմնորոշվելու կարողությունների ձևավորմանը: Կան բազմաթիվ իրավիճակներ, որոնցում սովորողը փոքր տարիքում, հնարավոր է, դեռ չի հայտնվել, բայց հեփիաթի կերպարի միջոցով իրեն երևակայում է այդ իրավիճակում և փորձում լուծումներ և էլքեր առաջարկել:

Դերային խաղի մեթոդը նաև շատ նպատակահարմար է կրտսեր դպրոցի համար, որովհետև, ի տարբերություն մեծերի, փոքրերը անաչելու և կազմակերպվելու բարդություն ավելի հեշտ են հաղթահարում, ավելի անկեղծ են և որգևորվող:
Դերային խաղի մեթոդը շատ նպատակահարմար է իրականացնել՝ հիմք վերցնելով մի որևէ հեփիաթ կամ հեփիաթների: Տվյալ դեպքում սովորողին առաջարկում են վերցնել Հ. Թունանյանի «Պոչտա աղվեսը», «Սուտասանը», «Սուտլիկ որսկանը», «Միալը», «Անբան Հուռին», որոնք արդեն սովորողներն ընթերցել և սիրել են:

ԱՇխատանքի սկզբում հեֆիաթները ուղարկում են սովորողների էլեկտրոնային հասցեներին, որպեսզի մեկ անգամ ևս ընթերցեն: Հաջորդ օրը դասարանում առաջարկում են անսպասելի իրավիճակներ, օրինակ՝ սովորողներին առաջարկում են՝ պատկերացնել, թե հայտնվել են անազատության մեջ և պետք է էլքեր փնտրեն, որպեսզի ազատվեն այդ վիճակից: Սովորողներին դրդում են, ելնելով իրենց կերպարի առանձնահատկություններից, բնավորությունից, կողմնորոշվել և առաջարկել, թե տվյալ կերպարը համապատասխան իրավիճակում ինչպես կդրսևորի իրեն:

Այս դեպքում շատ կիրառելի են ուղարկական հնարները, որոնք թույլ են տալիս չսահմանափակել միտքը և կիրառել թե՛ սովորական, թե՛ անսովոր բուրբ գաղափարները և պատակին հասնելու համար: Հերթով լսելով սովորողներին և նրանց առաջարկած լուծումները, թե իրենց հերոսն ինչպես իրեն կպահի այս կամ այն իրավիճակում, մոտազգրում են նրանց մտքերը և համատեղ ուժերով ստեղծված նոր հեֆիաթն ըստ դերերի բաժանում սովորողներին: Դերաբաշխումը կատարում են տարբեր ձևերով:

պատահական բաշխում

սկզբում բաժանում են գլխավոր դերերը, մնացածը՝ ըստ ցանկության
դերերը տալիս են ըստ մասնակիցների՝ այդ դերերի համապատասխանությամբ
ընտրում են այնպիսի մասնակիցների, որոնք ունեն առաջարկվող դերի հակառակ որակները
ընտրությունը թողնում են մասնակիցներին:

Դերերի բաժանելու ձևը կախված է դերային խաղի նպատակից և կոնկրետ խմբից: ԱՇխատանքի երկրորդ փուլում կազմվում են ֆորմալ, տարասեռ, չորսից հինգ հոգանոց խմբեր, որոնք սկսում են աշխատել հեֆիաթի որոշակի հատվածների վրա՝ ստեղծելով հեֆիաթի նկարները, ընտրելով երաժշտությունը, ձայնագրելով հեֆիաթը: Արդյունքում ստեղծված ֆիլմերը միավորվում են, և ստանում են հետաքրքիր և բազմաբովանդակ մեկ ամբողջական հեֆիաթ-ֆիլմ:

Այս մեթոդով սովորողները ձեռք են բերում ինֆորմացիայություն, սովորում են աշխատել թիմերով՝ մեկը մյուսին օգնելով, ազատվում են տարբեր տեսակների բարդություններից, վախերից, սովորում են լսել միմյանց, գարգանում են նրանց մտածելու, երևակայելու, ստեղծագործելու կարողությունները: Դերային խաղի միջոցով սովորողը ձեռք է բերում մի շարք հմտություններ:

խոսքի և արտահայտչականության զարգացում
ընթերցանության հմտությունների զարգացում
աշխատանքի խմբերով

մեդիահմտությունների զարգացում

հետազոտելու/ համացանցում որոնելու հմտություններ/

թվային միջոցները գործածելու հմտություններ

տեխնոլոգիական հմտությունների զարգացում

երաժշտության, պատկերի, գույների զգացողության, հաշակի զարգացում

անկաշկանդ ինֆորմացիայով և կարողություն, ինֆրահսկում:

Համատեղ ստեղծված աշխատանքի հաջող լինելու դեպքում այն կարող է վերածվել թատերական ներկայացման:

Այս մեթոդի կիրառման միջոցով սովորողները, ինչպես նաև դասավանդողը, կսովորեն խաղալ իրենց «դերը» կյանքում: Ինչպես ասում էր Վ. Շեֆսպիրը՝ «Կյանքը թատրոն է, մարդիկ՝ դերասաններ»:

Փորձարարական հետազոտություն

Հետազոտությունը կատարել են Գեղարքունիքի մարզի Լինքի հիմնական դպրոցի 2-րդ դասարանի 5 աշակերտ հետ :

Աշակերտներից 2-ը ունեին գերազանց առաջադիմություն, 2-ը միջին առաջադիմություն և 1-ը հարվածային առաջադիմություն:

Դասը անցկացրեցի բնականոն գործընթացի սահմաններում: Տնօրենին դիմելուց հետո, մեր ուսուցչի օգնականի հետ սկսեցի իմ սովորական օրվա դասը:

Փորձարարական դաս 1

Դասը սկսեցինք դասաժամի համար սահմանված ժամանակին:

Փորձարարական դասի համար ընտրեցի 5 աշակերտի:Ստուգեցի տնային

հանձնարարությունները, միասին վերլուծեցինք գտանք թերություններն ու շտկեցինք դրանք: Սկսեցինք

ընթերցել դասը շարունակելով: Աշակերտները դժվարանում էին յուրացնել դասը, նկատեցի ,որ ոչ բոլոր

սովորողներն էին հետաքրքրված դասով, կային անհանգիստ երեխաներ,որոնք անուշադիր ,ցվրված նստած էին և

անըդիստ դուրս գալու ցանկություն էին հայտնում, պատճառը ուշադրության դժվար կենտրոնացումն էր,

այդ իսկ պատճառով վտրձեցի դերային խաղ մեթոդը:Երեխաներից ամեն մեկին տվեցի մեր դասում առկա

որևէ հերոսի կերպար, աշակերտները շատ ուրախացան, սկսեցին մեծ ոգևորությամբ խաղալ իրենց

դերերը, միակ դժվարությունը կապված էր ծուլ աղջկա դերի հետ, երեխաներից ոչ մեկը չէր

ցանկանում նմանակել նրան, սակայն այդ հարցն էլ շատ արագ հարթվեց, որովհետև ասացի , եթե ծուլը

աղջկան բնմանակեմ ուրեմն չենք խաղա:Այս դասին հատկացրեցի 15 րոպե, և ինձ հաջողվեց

կենտրոնացնել ուշադրությունը 100 տոկոսով , այնուհետև հարցերի միջոցով ամփոփեցի

դասը: Այուևուհետև որոշեցի ստուգել աշակերտներին 5 թույլանոց շարադրության՝ դասը նկարելու միջոցով: 5 թույլանոց շարադրությունները նկարելու միջոցով օգնում են զարգացնել երեխայի միտքը: **Դերային** խաղը նպաստում է տրամաբանական մտածողության, ուշադրության, հիշողության զարգացմանը: Առաջադրանքը կատարելու համար անհրաժեշտ է ունենալ վանդակավոր տետր, մատիտ և ռետին, նշել ելման կետ, քվեր, գծեր, սլաֆներ, և այդ կետերի, գծերի, սլաֆի ուղղության օգնությամբ աշխատել, ստանալով պատկերներ այնուհետև բացատրել թե ինչ են շարադրել նկարների միջոցով:

Աշակերտներին բաժանեցի վանդակավոր թերթեր և հրահանգները ստանալուց հետո սկսեցին աշխատել: Աշխատանքն անհատական է:

Առաջադրանքը դուր եկավ աշակերտներին, նրանք ակտիվացան, թարմացան և կենտրոնացան:

Այս խաղը մոտիվացրեց երեխաներին: Դասարանում կային աշակերտներ, ովքեր առաջնորդի դեր ստանձնեցին, այստեղ այս հատկանիշը դրական ազդեցություն ունեցավ և նրանք ձգտեցին առաջինը լինելու համար ավելի ակտիվ և ուշադիր լինել: Կա աշակերտ, ով անընդհատ ակիվ է և ցվրված, բայց ի գրմանս ինձ նա կենտրոնացավ ու սկսեց ակտիվ աշխատել:

Առաջին օրվա արդյունքների վերլուծություն

Սովորողի բնորոշող վարքագիծ	Տվյալ վարքագիծը բնորոշող աշակերտների թիվը կամ անունները
Ցուցաբերում է հետաքրքրություն, մասնակցում է դասի ընթացքին	2
Ուշադիր հետևում է դասի ընթացքին	2

Պատասխանում է հարցերի	2
Կատարում է գրառումներ տետրում	2
Պաշտպանում է սեփական տեսակետը	3
Կատարում է տրամաբանական առաջարկներ	3
Ընկերներին բացատրում է անհասկանալի հարցերը	2
Անտարբեր է	1
Այլ վարքագիծ	1

Փորձարարական դաս 2

Հաջորդ օրը՝ մայրենիի դասին, նորից կրկնեցինք նույն առաջադրանքը, խաղի արդյունավետությունը պարզելու համար: Դասը սկսեցինք դասաժամի համար սահմանված ժամանակին:

Փորձարարական դասի համար արդեն իսկ ընտրված 5 աշակերտի հետ: Ստուգեցի տնային հանձնարարությունները, միասին վերլուծեցինք գտանք թերություններն ու շակեցինք դրանք: Սկսեցինք ընթերցել դասը դերերով: Երեխաների ոգևորությունը շատ մեծ էր,

բոլորը անհամբեր սպասում էին դերերով պատմելուն, որովհետև պատմում էին խաղալով, ինչը կրտսեր դպրոցականի սիրելի զբաղմունքը:

:Այդ իսկ պատճառով այս դասին դերերը փոխեցի,և ստուգելու նպատակով արդյոք ամբողջ դասին են պատրաստվել, և ի զարմանս ինձ շատ լավ էին պատրաստվել բոլորը, և այլևս ոչ մեկը չդժգոհեց,որ հանկարծ չխաղա ծուլ աղջկա դերը:Այսինքն հասկացան, որ այս ամենը հետաքրքիր դասի անբաժան մասն է:Այս դասին նույնպես դերային խաղ մեթոդին հատկացրեցի 15 րոպե , և արդյունքը եղավ գերազանց:Այնուհետև կրկին տվեցի նկարել այսօրվա իրենց տպավորությունները կապված մեր անցկացրած դասի հետ:

Դասը ընթացավ բնականոն հունով, խաղը կիրառեցի դասի անդրադարձի ժամանակ:

Այս անգամ առակերտները հստակ գիտեին իրենց անելիքը: Այն առակերտները ,ովքեր հասցրել էին առաջին դասին ավարտել առաջադրանքը, ավելի արագ ավարտեցին,նրանք ավքեր կիսատ էին կատարել,ավարտեցին,կային նաև առակերտ ,ով այդպես էլ անավարտ թողեց առաջադրանքը:

Երկրորդ օրվա արդյունքների վերլուծություն

Սովորողի բնորոշող վարքագիծ	Տվյալ վարքագիծը բնորոշող առակերտների թիվը կամ անունները
Ցուցաբերում է հետաքրքրություն, մասնակցում է դասի ընթացքին	5
Ուշադիր հետևում է դասի ընթացքին	5
Պատասխանում է հարցերի	5

Կատարում է գրառումներ տետրում	5
Պաշտպանում է սեփական տեսակետը	5
Կատարում է տրամաբանական առաջարկներ	4
Ընկերներին բացատրում է անհասկանալի հարցերը	4
Անտարբեր է	0
Այլ վարքագիծ	0

5 աշակերտի դիտարկման ֆարս

	Այո	Ոչ	Այլ պատասխան
Դասի թեման հոտաբերիր էր:	√		
Թեմայի վերաբերյալ հարցեր են տվել:		√	
Պատասխանել են թեմայի վերաբերյալ հարցերին :	√		
Առաջադրանքը կատարեցի հեշտությամբ:	√		
Առաջադրանքը հետաքրքիր էր:	√		
Առաջադրանքը ցանկանում են նորից ֆննարկել:	√		

Դու՞ր եկավ քեզ :	√		
Կվիտեի՞ր որևէ բան:		√	

Առակերտների ընդհանուր թիվ՝ 5:

Եզրակացություն

Այսպիսով՝ ուսումնասիրելով դերային խաղը որպես առակերտների
ուժադրությունը կենտրոնացնելու միջոց էկանֆ հետևյալ եզրակացության՝

- Երեխաների մեծամասնության անուշադրության պահառ են հանդիսանում երկար նույն դիրքով նստելը, հոգնածությունը:
- Ելելնելով երեխայի տարիքային առանձնահատկություններից՝ կրտսեր դպրոցական տարիքում առակերտները ուժադրությունը կարողանում են կենտրոնացնել 10-20 րոպե: Որից հետո անհրաժեշտ է ուժադրությունը կենտրոնացնող խաղ-վարժություններ ինչպես նաև ֆիզիկուլտ դասեր կիրառել, իսկ այս դասին բացարձակ արդյունք ստացանք դերային խաղ մեթոդի օգնությամբ:
- Առակերտի ուժադրությունը կենտրոնացնելու նախապայմաններից է հանդիսանում լսելու ունակությունը: Եթե առակերտը չի լսում, ապա դժվարանում է կենտրոնացնել ուժադրությունը հանձնարարված առաջադրանքի վրա:
- Ուսումնական գործընթացում պետք է հաշվի առնել առակերտների տարիքային առանձնահատկությունները և կիրառել առակերտի համար ուժադրությունը կենտրոնացնելու մեթոդներ ու հնարներ, որոնց արդյունքում առակերտները բարձր արձույնավետություն կցուցաբերեն:

Օգտագործվող գրականություն

- Նալչաջյան Ա.Ա. – Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ
- Պետրովսկի Ա.Վ. Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն
- ԱՄԻՐՁԱՆՅԱՆ ՅՈՒ., ՄԱՀԱԿՅԱՆ Ա. Մանկավարժություն

Դասապլան 1
ՈՒՏՈՒԼԳՈՒԽԻ՝ Ա. Ոսկանըան

Առարկա՝	Մայրենի	Ամսա թիվ	7.03.20 22թ	Կիսամ յակ	2-րդ	Դասա րան	2
Թեմա՝	Ով է մեզանից գեղեցիկը						
Օգտագործվող նյութեր՝	2-րդ դասարանի մայրենիի դասագիրք, տետր, մարկերներ, կաշուն թերթիկներ						
Դասի նպատակը՝	Գիտելիք՝ Բառի իմաստային խմբեր. հոմանիշ և հակահիշ բառեր: Հմտություն՝ կկարողանան վարժ, ստիռն ընթերցել դասը, լսել , հասկանալ և ճիշտ վերարտադրել հնչյոլ խոսքը, ինչպես նաև զարգացնել դերային խաղը:						

	<p>Արժեք՝ Ձևավորել ընթերցասիրություն, հարգանք գրքի նկատմամբ, ինքնուրույն աշխատանքով իր հետաքրքրությունները բավարարելու ձգտում:</p> <p>Ակնկալվող արդյունքներ՝</p> <p>Պետք է, որ բոլորը հասկանան տեքստի բովանդակությունը:</p> <p>Ցանկալի է, որ շատերը արտահայտիչ ընթերցեն ստեղծագործությունը՝ հաշվի առնելով առոգանության նշանները և ուղղակիական դադարները:</p> <p>Ցանկալի է, որ ոմանք արտահայտիչ ընթերցեն բանաստեղծությունը՝ դրսևորելով խոսքային իրավիճակին համապատասխան հնչերանգ:</p>
--	--

Ուսուցման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ

<p>Վերջնարդյունքներ՝</p>	<p>Վերլուծեն ընթերցած տեքստի բովանդակությունը, պատասխանեն կարդացածի դասին բերաբերվող հարցերին հարցերին:</p> <p>Գնահատում՝ միավորային</p> <p>Դասի ընթացքը խթանման փուլում՝</p> <p>Շարունակում ենք թերթել բնության թերթերը և տեսնել, թե էլ ինչ հրաճեք կան այնտեղ թափնված և գործողություն ցույց տվող բառերով կկոտենեմք թե ով է ավելի գեղեցիկը:</p> <p>Իմաստի ընկալման փուլ</p> <p>Տեքստի բարձրաձային ընթերցում:</p> <p>Ուժողի ունկնդրեք ստեղծագործությունը՝ փորձելով պատկերացնել այն պատկերները, որոնք ներկայացնում է ստեղծագործողը:</p> <p>Զրույց տեքստի բովանդակության շուրջ՝ նախնական ընկալումը պարզելու համար:</p> <p>Հարցեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ստեղծագործությունը ընթերցելիս ի՞նչ պատկերներ տեսաք: • Ինչպիսիք են կդառնա, երբ մեծանաս: • Ինչու՞ էր մայրիկի համար աղջիկներից մեկը ավելի գեղեցիկ:
---------------------------------	--

- Ինչ ե՞ք կարծում ,հնարավոր է ,որ ծույլ աղջիկը ավելի աշխատասեր դառնա:

Դասագրքի առաջադրանքների կատարում:

Կռուդատման փուլ

Անդրադարձ տեխստի նկարագրումները և բովանդակությանը:

Ամփոփում

Այսպիսով 'ևս մեկ անգամ համոզվեցինք,թե բարությունն ու աշխատասիրությունը որքան գաղափարներ ունեն իրենց մեջ ,որքան է այն գրավիչ ու սիրելի:

- Ինչ ե՞ք կարծում ,հնարավոր է ,որ ծույլ աղջիկը ավելի աշխատասեր դառնա:

Դասագրքի առաջադրանքների կատարում:

Կռուդատման փուլ

Անդրադարձ տեխստի նկարագրումները և բովանդակությանը:

Ամփոփում

Այսպիսով 'ևս մեկ անգամ համոզվեցինք,թե բարությունն ու աշխատասիրությունը որքան գաղափարներ ունեն իրենց մեջ ,որքան է այն գրավիչ ու սիրելի:

Գործողություններ (ժամ/տևողություն)	ՈՒՏՈՒՄՆԱԿԱՆ գործողություն Աշակերտներ	ՈՒՏՈՒՄՆԱԿԱՆ գործողություն և ՈՒՏՈՒՄԳԻՉ	Հարցադրումներ	Կիրառվող մեթոդ (ներ)
45 րոպե	10 րոպե	10 րոպե	5 րոպե	դերային խաղ 15 րոպե
Տևային աշխատանք	Տևային առաջադրանքների բացատրում և հանձնում:			

5 թույն	
---------	--

Դասապլան 2

Ուսուցչուհի՝ Ա. Ոսկանըան

Առարկա՝	Մայրենի	Ամսա թիվ	8.03.20 22թ	Կիսամ յակ	2-րդ	Դասա րան	2
Թեմա՝	Ով է մեզանից գեղեցիկը						
Օգտագործվող նյութեր՝	2-րդ դասարանի մայրենիի դասագիրք, տետր, մարկերներ, կաշուն թերթիկներ						

<p>Դասի նպատակը՝</p>	<p>Գիտելիք 'Բառի իմաստային խմբեր. հոմանիշ և հակահիշ բառեր:</p> <p>Հնտություն՝ կկարողանան վարժ, սահուն ընթերցել դասը, լսել ,հասկանալ և ճիշտ վերարտադրել հնչող խոսքը, իՆչպես նաև զարգացնել դերային խաղը:</p> <p>Արժեք՝ Ձևավորել ընթերցասիրություն, հարգանք գրքի նկատմամբ, ինքնուրույն աշխատանքով իր հետաքրքրությունները բավարարելու ձգտում:</p> <p>Ակնկալվող արդյունքներ՝</p> <p>Պետք է , որ բոլորը հասկանան տեխստի բովանդակությունը:</p> <p>Ցանկալի է ,որ շատերը արտահայտիչ ընթերցեն ստեղծագործությունը՝ հաշվի առնելով առոգանության նշանները և ուղղակի կան դադարները:</p> <p>Ցանկալի է ,որ ոմանք արտահայտիչ ընթերցեն բանաստեղծությունը՝ դրսևորելով խոսքային իրավիճակին համապատասխան հնչերանգ:</p>
-----------------------------	---

Ուսուցման արդյունքներ, որոնք կփաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ

<p>Վերջնարդյունքներ՝</p>	<p>Վերլուծեն ընթերցած տեխստի բովանդակությունը, պատասխանեն կարդացածի դասին բերաբերվող հարցերին հարցերին:</p> <p>Գնահատում՝ միավորային</p> <p>Դասի ընթացքը խթանման փուլում՝</p> <p>Շարունակում ենք թերթել բնության թերթերը և տեսնել , թե էլ ինչ հրաճեք կան այնտեղ թափված և գործողություն ցույց տվող բառերով կկոսենք թե ով է ավելի գեղեցիկը:</p> <p>Իմաստի ընկալման փուլ</p> <p>Տեխստի բարձրաձային ընթերցում:</p> <p>Ուշադիր ունկնդրեք ստեղծագործությունը՝ փորձելով պատկերացնել այն պատկերները, որոնք ներկայացնում է ստեղծագործողը:</p> <p>Զրույց տեխստի բովանդակության շուրջ՝ նախնական ընկալումը պարզելու համար:</p> <p>Հարցեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ստեղծագործությունը ընթերցելիս ի՞նչ պատկերներ տեսաք:
---------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Ինչպիսին?ն կդառնա ,երբ մեծանաս: • Ինչու^օ էր մայրիկի համար աղջիկներից մեկը ավելի գեղեցիկ: • Ինչ եֆ կարծում ,հնարավոր է ,որ ծույլ աղջիկը <p>ավելի աշխատասեր դառնա:</p> <p>Դասագրքի առաջադրանքների կատարում:</p> <p>Կռուդատման փուլ</p> <p>Անդրադարձ տեքստի նկարագրողմանը և բովանդակությանը:</p> <p>Ամփոփում</p> <p>Այսպիսով 'ևս մեկ անգամ համոզվեցինք,թե բարությունն ու աշխատասիրությունը որքան գաղափարներ ունեն իրենց մեջ ,որքան է այն գրավիչ ու սիրելի:</p>			
Գործողություններ (ժամ/տևողություն)՝ 45 րոպե	ՈՒՏՈՒՄՆԱԿԱՆ գործողություն Աշակերտներ՝ 10 պոպե	ՈՒՏՈՒՄՆԱԿԱՆ գործողություն և ՈՒՏՈՒՄՆԱԿԱՆ՝ 10 րոպե	Չարցադրումներ ը՝ 5 րոպե	Կիրառվող մեթոդ (ներ) Դերային խաղ՝ 15 րոպե
Տևային աշխատանք 5 րոպե	Տևային առաջադրանքների բացատրում և հանձնում:			

